

यथा हि रश्मयो ऽश्वस्य द्विदस्याकुशो यथा ।
नरेन्द्रधर्मी लोकस्य तथा प्रग्रहणं स्मृतम् ॥ ४७९७ ॥

Wie die Zügel das Pferd, der Haken den Elephanten, so hält, wie man lehrt, des Fürsten Gerechtigkeit die Welt im Zaume.

यथा हि सार्यं गच्छन्तं ब्रूयात्कश्चित्पथि स्थितः ।
अरुमप्यागमिष्यामि पृष्ठतो भवतामिति ॥ ४७९८ ॥
एवं पूर्वैर्गतो मार्गः पितृपैतामहो ध्रुवः ।
तमापन्नः कथं शोचिष्यस्य नास्ति व्यतिक्रमः ॥ ४७९९ ॥

Wie ein am Wege Stehender zu einer vorbeiziehenden Karavane spricht: auch ich werde euch nachkommen; so ist uns der Weg gewiss, den Väter und Ahnen gingen. Kann man ihm also nicht ausweichen, wie sollte man klagen, wenn man auf ihm wandelt?

यथा क्षीनं नभो ऽर्केण भूः शैलैः खं च वायुना ।
तथा देशा दिशश्चैव गङ्गाक्षीना न संशयः ॥ ४८०० ॥

Was der Himmel ohne Sonne, was die Erde ohne Berge und was der Luftraum ohne Wind, das sind, darüber herrscht kein Zweifel, Länder und Himmelsgegenden ohne die Gangâ.

यथैव पूर्णाडुद्धेः स्पन्दत्यापो दिशो दश ।
एवं राजकुलादितं पृथिवीं प्रति तिष्ठति ॥ ४८०१ ॥

Wie aus einem vollen Wasserbehälter die Wasser nach allen zehn Himmelsstrichen strömen, so fließt vom Hofe eines Fürsten der Reichthum auf die Erde.

यथैव शृङ्गं गोः काले वर्धमानस्य वर्धते ।
तथैव तृक्षा वित्तेन वर्धमानेन वर्धते ॥ ४८०२ ॥

Wie mit dem wachsenden Rinde das Horn, so wächst mit dem wachsenden Reichthum die Habsucht.

यथोद्धरति निर्दाता कर्त्तुं धान्यं च रत्नति ।
तथा रत्नेनृपो राष्ट्रं कृन्वाच्च परिपन्थिनः ॥ ४८०३ ॥

Wie ein Jäter das Unkraut ausreisst und das Korn in Acht nimmt, so nehme ein Fürst das Reich in Acht und vernichte die Feinde.

4797) MBh. 12, 1991.

4798. 99) R. 2, 103, 27. fg. SCHL. 29. fg.
ed. Bomb. 114, 15. fg. GORR. SAṂSKṚTAPĀ-
THOP. 38. 4798, c. अनुयास्यामि st. आगमिष्या-
मि GORR. 4799, a. यः पूर्व प्रकृतो st. एवं पूर्व-
गतो GORR. b. पितृपैतामहैर्ध्रुवः.

4800) MBh. 13, 1794.

4801) MBh. 12, 237. d. प्रति ति° die
ältere Ausg.

4802) MBh. 12, 9920. Vgl. Spruch 3775.

4803) M. 7, 110. Vgl. MBh. 12, 3386.